

CÔNG LÝ?

Đình Chuyên

Một tên vào nhà người ta ăn trộm, chẳng may bị trượt chân té, sau khi bị bắt, đâm đơn kiện chủ nhà đòi bồi thường vì đã không dọn dẹp nhà cửa sạch sẽ, ngăn nắp, để hắn vấp phải đồ đạc, té chổng gông.

Một số bà đi thăm mỹ viện độn ngực cho cao lên, cao thật cao, nhọn hoắt như ngọn núi Everest, chĩa thẳng về phía trước, nhìn xuống không thấy đôi giày. Để lúc sanh bệnh, hợ nhau kiện hãng làm chất nhựa silicon, đòi mấy trăm triệu bạc tiền bồi thường.

Dave Feuerstein đã đâm đơn kiện tiệm Tesco ở Anh Quốc đòi bồi thường đã làm ông mắc bệnh đau lưng. Ông kiện vì Tesco bán đồ quá rẻ lại còn cho thêm phiếu giảm giá (coupon), đã làm ông phải nhiều lần đến tiệm Tesco mua hàng, cố gắng tiêu cho hết 300 coupons trong ba ngày. Vì đi lại quá nhiều và xách đồ nặng nên ông bị đau lưng. Dave Feuerstein bảo rằng nếu tiệm Tesco không bán hạ giá và không gởi coupons thì ông đã không bị đau lưng!

Tối Cao Pháp Viện Đan Mạch đã bắt hãng bảo hiểm xe bồi thường 102 nghìn Mỹ kim cho một thanh niên chỉ vì tám năm trước đây, gã cùng bạn bè đi ăn cắp một chiếc xe, trong lúc ngồi trên chiếc xe ăn cắp do người bạn lái với tốc độ 100 dặm một giờ, bị lạc tay lái, xảy ra tai nạn.

Bạn thân,

Nghe những chuyện như thế có lẽ bạn không tin, lẽ nào những người cầm cán cân công lý lại ngu si, cho phép những người đó được lãnh tiền bồi thường?

Cũng như chuyện lúc sửa máy, vô ý để chiếc tông vít (screwdriver) thọc vào mắt bị thương, rồi đâm đơn kiện hãng làm tông vít đòi bồi thường bạc triệu.

Biết bao chuyện vô lý như thế đang xảy ra. Không chính xác là chuyện "tông vít," nhưng tương tự như thế. Hôm thứ Sáu ngày 14 tháng 7 vừa qua bồi thẩm đoàn tòa án tiểu bang Florida vừa tuyên án phạt các hãng làm thuốc lá 145 tỉ mỹ kim, tiền bồi thường cho khoảng 500 nghìn dân nghiện.

Một chuyện trớ trêu là chính phủ vẫn viện trợ, cấp tiền cho những nông dân trồng thuốc lá rồi lại ra lệnh cho bộ Tư Pháp kiện các hãng làm thuốc lá. Chơi cái kiểu tay trái cho tiền, tay phải không những chỉ thò ra giật lại mà còn thọc sâu vào túi người ta, lấy thêm một số tiền khác.

Đốt một nhúm lửa trên môi, trợn mắt méo miệng, lấy sức hít vào, rồi thở ra. Nhìn khói lơ lửng, là đà, lấy làm thoải mái, lâng lâng thả hồn theo khói thuốc bay... Đâu có ai bắt anh phải hít khói thuốc cay nồng, đâu có ai bắt anh phải đốt dần đi cuộc sống. Chính tự anh thích làm, tự anh lựa chọn sở thích độc hại đó. Bây giờ đến lúc chất độc khói thuốc bắt đầu tàn phá, đi kiện hãng làm thuốc lá kiếm tiền xài chơi.

Tôi không hút thuốc, không thích ngửi mùi khói hôi rình, vẫn mong hãng thuốc bị cấm, không thể sản xuất nữa để khỏi phải ngửi khói thuốc khi đi ngang qua những người đang tụi năm, tụi ba phun khói mù mịt ở ngoài cửa trong giờ break ở hãng làm. Thế nhưng cũng không đồng ý với phán quyết của tòa án tiểu bang Florida. Trách nhiệm, lỗi lầm của ai? Có phải lỗi lầm ở các hãng thuốc lá khi họ đã được phép chế tạo thuốc một cách hợp pháp? Họ đâu có cầm điều thuốc gắn lên môi anh, đâu có bắt ép anh phải hít khói độc hại vào tận cùng buồng phổi. Tự anh làm đó thôi. Thế thì tại sao anh lại đổ lỗi cho người khác.

Trách nhiệm của anh để đâu?

Chưa chắc anh đã nhận được đồng xu nào từ vụ kiện. Bao nhiêu tiền chắc chắn bọn luật sư đút túi. Có thắng kiện đi chăng nữa, sau khi sắp hàng làm đơn xin bồi thường, ngóng cổ đợi thêm mấy năm dài đằng đẳng, có lẽ anh chỉ lấy được về vài trăm, không đủ trang trải tiền bác sĩ.

Chỉ có luật sư thắng lợi lớn trong các vụ kiện cáo. Họ vor vét biết bao nhiêu tiền. Biết đâu nhóm luật sư lại không sẵn đà làm tới, thừa cơ "nước đục thả câu," họ sẽ bảo nhau: phải kiếm cách đút túi thêm một số bạc... Xem nào...

- Phải khuyến khích những tay nghiện cờ bạc kiện các chủ sòng casino, vì chính casino đã làm họ cháy túi, tán gia bại sản. Đã quảng cáo là tới casino sẽ có "good times." Good times đâu chẳng thấy, chỉ thấy bao nhiêu cửa tiệm, nhà cửa, xe hơi, quần áo không cánh mà bay. Ta sẽ xúi những nạn nhân thua bạc kiện bọn casino đã quảng cáo bậy.

- Chết bọn làm bia rượu, đã dám cả gan chế ra thứ nước để người ta uống vào say sưa, hào khí lên ngất tầng mây. Và những người say lái xe xảy ra tai nạn, phải xúi thân nhân người bị nạn kiện hãng làm bia rượu đã không chịu kiểm soát thức uống, để mấy gã DUI (driving under intoxicated, lái xe lúc say) đụng chết người ta.

- Còn bọn làm thẻ nhựa credit card. Phải xúi những người đã khai phá sản kiện nhà băng, đã làm ra thẻ nhựa để người ta xài thả giàn, rốt cục bị mất hết gia tài, nợ nần chồng chất. Phải kiện vì nhà băng đã gửi giấy quảng cáo thẻ nhựa tùm lum. Đã gửi thẻ nhựa tới học sinh, tới cả những người không có tín dụng, cho phép họ có cái thẻ để tha hồ mua sắm. Bọn nhà băng này cũng giống như bọn làm thuốc lá, đã cố gắng không ngừng để quảng cáo, để đem sự nghiện tiêu xài tới người khác.

- Lại còn các nhà hàng McDonald, Burger King, Wendy, Sonic, nhà hàng Tàu, v.v... đã dám làm thức ăn có nhiều chất mỡ để người ăn vào bị đông mạch máu chết cứng. Phải kiện bọn chúng đã làm những cái hamburgers, french-fries mỡ chảy rùng rùng, khiêu khích khẩu vị dân chúng, làm người dân nghiện đồ fast food.

- Còn nữa, còn nhiều bọn nữa, như các hãng làm điện thoại di động (cellular phone), phải kiện bọn chúng đã làm người ta bị ung thư óc. Phải kiện các hãng sản xuất thịt đã để người ăn bị cholesterol lên cao, bị đứng tim; các hãng xe đã làm thứ xe uống xăng tồ tồ, phun khói mù mịt làm ô nhiễm môi sinh, v.v... và v.v... Hội đồng luật sư chúng ta phải phát động chiến dịch "kiện loạn xạ ngẫu," đánh cho tư bản chết, cho các đại công ty nhào...

Bạn thân,

Các luật sư sẽ kiếm đủ lý do để kiện, để được chia một phần lợi nhuận to lớn. Chính quyền đổ hết tội vạ cho các hãng xưởng. Lúc xăng lên giá, thay vì nhận lý do sự lên giá vì thuế má cao, vì những luật lệ dòn ép, gò bó, lại đổ tội cho các công ty xăng dầu đã thừa cơ ép giá.

Chúng ta thay vì tự chế, tránh xa chức cảm dỗ, lại tự đâm đầu vào tạt xấu để lúc xảy chuyện đổ hết tội vạ cho người khác. Đâu phải lỗi tại tôi, lỗi tại anh, tại thằng đó, tại con kia... Tôi rất ngây thơ, trong sạch, tại bọn hần đã đưa đường dẫn lối kéo tôi xuống vực thẳm, tôi phải đi kiện cho bọn hần chết.

Biết hút thuốc có hại, nhưng tôi vẫn hút, vẫn hít khói vào tận buồng phổi, vẫn tự làm lại chính mình vì lúc bị bệnh đã có hãng thuốc lá trả tiền bác sĩ, nhà thương. Mà không chừng tiền bồi thường còn dư cho tôi ăn chơi, cho tôi sống cuộc đời xa hoa, cho tôi thả cửa hít thêm khói phù dung,... và còn một điều quan trọng nữa là cho tôi được mau chóng xuống gặp Diêm Vương, tha hồ mà kiện cáo ở cõi âm phủ!

Đình Chuyên

